

no. 2 nov. '97.

CASTOR is het officiële nieuwsbulletin van de Beverwerkgroep Nederland.

Redactie van CASTOR: Berto de Waal en Teun Baarspul. Redactieadres: C van Maasdijkstraat 14, 3555 VN, Utrecht.

Het reproductie-seizoen 1997 in de Biesbosch

Evenals in 1995 en 1996 heeft de BWN in 1997 weer meegeholpen aan het monitoringonderzoek in de Biesbosch. Projectleider Vilmar Dijkstra bericht vanuit de Biesbosch.

Helaas zijn de resultaten wat betreft de reproductie beduidend minder dan de voorgaande twee jaren. Bij vijf van de elf waargenomen beverparen werd geconstateerd dat er jongen waren geboren. In totaal werden bij deze vijf paren slechts zes jongen geteld. Bij één paar bestaat het sterke vermoeden dat er meer jongen aanwezig zijn dan tot nu toe is waargenomen. Verder bleek dat in 1996 een beverpaar met een jong is gemist. In 1996 zijn derhalve bij negen paren in totaal minimaal 18 jongen uitgezwommen. In vergelijking met 1996 is het reproductiesucces in 1997 beduidend lager, wat zijn weerslag heeft op de populatiegrootte. In de periode 25 oktober 1996 tot 25 oktober 1997 zijn minimaal 61 individuen gezien (inclusief jongen). Eén van deze 61 bevers werd in september door Jan Kopers dood gevonden in zijn territorium (Toontjesplaat). Het betrof het territoriale mannetje (Balder) dat als tweejarige bever in 1989 in de Biesbosch was uitgezet. Waaraan het dier is overleden is nog onduidelijk. In dezelfde periode maar dan een jaar eerder waren nog minimaal 70 individuen gezien. De teruggang wordt met name veroorzaakt door het lage aantal jongen dat in 1997 is waargenomen. Het aantal bevers van minimaal een jaar oud is namelijk het hoogst in 1997. Het aantal dieren dat wel in 1996 is waargenomen, maar niet meer gezien is in 1997 is vrij hoog (15 bevers). Het is natuurlijk de vraag in hoeverre deze dieren over het hoofd zijn gezien, zijn weggetrokken, of daadwerkelijk dood zijn.

Sinds het voorjaar van 1997 houdt zich een bever op in de Dordtse Biesbosch. Hopelijk vestigt deze bever zich in dit deel en vindt hij/zij snel een partner.

In het rapport over het seizoen 1997, dat begin 1998 verschijnt, zal uitgebreider op bovenstaande materie worden ingegaan.

De bevers in de Gelderse Poort

Hoe gaat het in dat andere gebied waar bevers zijn uitgezet in het kader van een herintroductieprogramma? In onze vorige nieuwsbrief was te lezen dat er nog geen jongen waren gesignaleerd.

Deze zomer kwam een verheugend en tegelijkertijd triest bericht vanuit de Gelderse Poort. In de Groenlanden was een jonge bever gevonden. Daarmee was de eerste aanwijzing op reproductie sinds de start van de herintroductie in 1994 een feit. Het trieste was dat het een dood jong betrof. Aangezien het jong bijtewonden had, bestaat het vermoeden dat het door een hond is doodgebeten. Een vos zou in prin-

cipe ook de 'dader' kunnen zijn geweest (in Noorwegen is gezien hoe een vos een jonge bever overrompelde), maar dit lijkt minder waarschijnlijk omdat een vos een dergelijke prooi (in ieder geval deels) opeet of verstopt. In hoeverre het paar nog meer jongen heeft is niet bekend.

Het bleef echter niet alleen bij de Groenlanden. Aan de noordzijde van de Waal en Rijn werden tenminste bij twee beverparen jongen waargenomen. Over de aantallen kan nog niets met zekerheid worden gezegd. Van de andere territoria is niet bekend of er jongen zijn geboren. Inmiddels zijn in Duitsland weer een aantal bevers gevangen en in de Gelderse Poort uitgezet. Er zijn momenteel zeven territoria aanwezig, afgezien van de pas uitgezette dieren.

(bron: IBN-DLO)

De bevers in Flevoland

Afgezien van een groep bevers in een omheind terrein van het Natuurpark Lelystad komen er bij het park ook bevers buiten de omheining voor. Daarnaast zijn vraatsporen bij de Ooievaarsplas en Reigersplas waargenomen. Berto en Vilmar gingen er kijken. Ook bij het Larserbos is geobserveerd.

Over reproductie in en rond het Natuurpark Lelystad is dit seizoen helaas niets bekend. In de zomer bleek niemand tijd te hebben om hier aandacht aan te besteden. Tijdens een avondobservatie in het Larserbos half oktober werd door opkomende mist niet eens een adult gezien. Wel werden vers omgeknaagde bomen aangetroffen. Eerder op die dag werd oude en verse bevervraat gevonden in en om de Reigersplas ten zuiden van de Oostvaardersplassen. In deze omgeving houdt zich blijkbaar minimaal één bever op. Dit kan zowel een bever uit het Natuurpark Lelystad zijn, als een van de twee (gezenderde) bevers die ter bloedverversing in 1996 in het Natuurpark Lelystad zijn uitgezet. Een van deze twee dieren is eind vorig jaar bij de Oostvaardersplassen tesamen met een 'Natuurpark-bever' door een medewerker van het IBN waargenomen. Volgend seizoen zal door de BWN meer aandacht aan deze bevergroep worden besteed. Indien er mensen zijn die in en rond het Natuurpark Lelystad het wel en wee van de bevers willen volgen, dan kunnen zij contact opnemen met Berto de Waal, regio-coördinator van Flevoland (zie redactieadres)

Familiedrama in Duitsland: nerts bijt jonge bevers dood in burcht.

In het nieuwe beverobservatorium Kapen nabij Dessau in de voormalige DDR, heeft een Amerikaanse nerts 3 jonge bevers van ongeveer 5 weken doodgebeten.

De vondst werd gedaan toen een van de medewerkers tijdens de ochtend de burcht via een raam inspecteerde. In de

burcht lag een Amerikaanse nerts te slapen. Naast hem lagen 3 jonge bevers waarvan de kadavers deels waren aangevreten. Ook het bever-ouderpaar was in de burcht aanwezig en sliep. Een vierde jong zwom wat rond in de beverplas.

Naar de ware toedracht van dit drama kan alleen maar gegist worden. Naar wordt aangenomen is de nerts over het hek geklommen en is daarna zwemmend de burcht, waarvan de ingang onder water ligt, binnen gegaan. Daar heeft hij waarschijnlijk de jonge bevers aangetroffen, terwijl de ouderdieren en het vierde jong buiten waren.

De nerts is later betrekkelijk eenvoudig gevangen en gedood. Met het beverpaar en het laatste jong gaat het nu voorspoedig.

(Mondelinge mededeling: Peter Ibe / Biospharenreservaat Mittlere Elbe).

Daan Bruysters, coördinator BWN, Zuid-Holland.

FIBERTJES

Fibertjes is de korte mededelingenrubriek van *CASTOR*.

Eerste algemene leden vergadering!

Op 13 december zal er een algemene leden vergadering van de beverwerkgroep plaatsvinden. Als locatie hebben we gekozen voor de Ooypolder. Een van de programmapunten is een lezing van de heer Woesthuis, medewerker van Staats Bosbeheer. Hij zal ons iets vertellen over de Gelderse Poort, waar vanaf 1994 bevers zijn uitgezet. Na de lezing volgt een rondleiding door het gebied om te zien hoe het de nieuwe bewoners vergaat.

Even alles op een rijtje:

datum: 13 december

plaats: NS-station Nijmegen

tijd: 10.30

vervoer: vanaf station Nijmegen per auto naar de Ooypolder. Voor vervoer naar Nijmegen dient men zelf te zorgen.

Lunch: zelf meenemen. Neem ook extra laarsen mee, aangezien het gebied nogal nat is! Heb je nog vragen, bel dan met Teun: 050 - 3180630.

Weer een bever in Midden Limburg gezien.

De eerste recente melding van een bever in Limburg werd in 1993 gepubliceerd. Het betrof een exemplaar in Noord-Limburg. Op 21 april 1997 werd een bever gezien door medewerkers van de buitendienst van het Waterschap Roer en Overmaas. Het gaat hierbij waarschijnlijk om één dier, dat zich ophoudt in en langs de Maasplassen nabij Roermond. Waarschijnlijk betreft het een zwerver uit het bovenstroomse deel van het Roerdal in Duitsland. Begin jaren tachtig zijn hier bevers uitgezet in een snelstromende zijbeek van de Roer in de Eifel. Sinds de tweede helft van de jaren tachtig kende de populatie bevers een sterke uitbreiding. Momenteel wordt de populatie in de Eifel op bijna honderd exemplaren geschat.

De bevers zijn afkomstig van een Poolse beverfokkerij. De vachtkleur van deze dieren is erg donker tot zwart. De vachtkleur van de Eifelbevers is dus donkerder dan die van de bevers in de Biesbosch en de Gelderse Poort.

(Bovenstaande artikel is een sterk verkorte versie van het

artikel uit 'Zoogdier, 1997, 8 (2) van H. van Buggenum en L. Backbier)

Oproep, oproep!

Hierbij doet het bestuur een oproep aan haar leden: Is er iemand die veel verstand heeft van elektronica? Vooral de kennis van zenders (bv babyfoon) en audioapparatuur is gewenst. Wanneer jij zo iemand bent, bel dan even met Berto de Waal, tel: 030 - 2420865.